

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Історичний факультет
Кафедра історії України

[23 лютого, о 18:00]

Панельна дискусія

«Ідеї, контроль і насильство: як радянська Україна пережила 1920–1930-ті рр.»

Ця панельна дискусія є рефлексією в межах стипендіальної програми імені Едуарда Зуба, заснованої родиною Едуарда Зуба, Українським інститутом національної пам'яті, Благодійним фондом родини Бекетових-Алчевських та Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна.

Радянське минуле й надалі залишається однією з найскладніших і водночас найбільш інструменталізованих тем у публічному просторі. Образи 1920-1930-х років часто редукуються до кількох впізнаваних символів - «українізація», «розстріляне відродження», «Голодомор», які існують паралельно, але рідко осмислюються як взаємопов'язані елементи одного історичного процесу.

Переосмислення цього минулого часто відбувається фрагментарно, адже у публічному просторі радянська історія нерідко постає у спрощених схемах, що ускладнює її наукове осмислення та критичний аналіз. Водночас саме 1920-ті та 1930-ті роки стали часом формування ключових політичних, соціальних і культурних процесів, які мали довготривалі наслідки для українського суспільства. Політика українізації, феномен українського націонал-комунізму, а також практики радянського державного насильства створили суперечливе поле взаємодії між національними проектами та більшовицькою моделлю влади. Подальший злам цих процесів, що завершився трагедією Голодомору, засвідчив обмеженість і небезпеку радянських модернізаційних експериментів.

Панельна дискусія покликана стати простором живого фахового діалогу між дослідниками та аудиторією. Йдеться не лише про аналіз історичного минулого, а й про його осмислення в сучасному контексті - з урахуванням того, як радянська спадщина впливає на історичну пам'ять, публічні дискусії та уявлення про українську історію сьогодні.

У межах заходу пропонується обговорення, зокрема, таких питань:

- Українські націонал-комуністи: наївні мрійники у лещатах тоталітаризму чи будівничі радянської системи?

- Голодомор: коли політика стає знаряддям насильства;
- місце травматичного досвіду Голодомору у сучасній історичній пам'яті;
- як і навіщо сьогодні говорити про радянське минуле в академічному й публічному просторі.
- які виклики постають перед істориками, які намагаються популяризувати складну й травматичну історію радянської України